

**UCHWAŁA NR III.22.2019
RADY MIASTA EŁKU**

z dnia 17 stycznia 2019 r.

w sprawie przyjęcia „3-letniego Programu Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019-2021”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 z późn.zm.), w związku z art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.), Rada Miasta Ełku uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „3-letniego Programu Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019-2021”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ełku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Ełku

Włodzimierz Szelażek

3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta Elku na lata 2019-2021

SPIS TREŚCI

I.WPROWADZENIE	4
II.UWARUNKOWANIA PRAWNE.....	5
III.DIAGNOZA SYTUACJI W MIEŚCIE EŁKU W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY.....	6
1. Charakterystyka środowiska lokalnego w obszarze rynku pracy i pomocy społecznej.....	7
2. Realizacja zadań samorządu miasta Ełku w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.....	10
3. Realizacja zadań samorządu miasta Ełku w zakresie działań profilaktycznych.....	13
4. Najistotniejsze problemy związane z realizacją zadań dotyczących wspierania rodziny występujące w mieście Ełku.....	14
IV.ANALIZA SWOT	15
V.CEL GŁÓWNY, CELE SZCZEGÓŁOWE I DZIAŁANIA PROGRAMU ORAZ WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELÓW I PODMIOTY REALIZUJĄCE.....	16
VI.REALIZACJA PROGRAMU.....	19
1. Odbiorcy Programu.....	19
2. Realizatorzy Programu.....	19
3. Termin realizacji i harmonogram Programu.....	20
4. Finansowanie Programu.....	20
5. Monitorowanie i ewaluacja Programu.....	20
Zespół do spraw opracowania „3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019 – 2021”	21

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW I WYRAŻEŃ

EFS- Europejski Fundusz Społeczny

MOPS- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

MRPiPS- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

NGO- organizacje pozarządowe

OHP- Ochotniczy Hufiec Pracy

PCPR- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

RPO- Regionalny Program Operacyjny

PUP- Powiatowy Urząd Pracy

MKRPA- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

NK- procedura „Niebieskie Karty”

NK-A- procedura „Niebieskie Karty” część A – wszczyna procedurę

NK-C- procedura „Niebieskie Karty” część C, wypełniana jest z osobą wobec, której zachodzi podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie.

NK-D- procedura „Niebieskie Karty” część D, wypełniana jest z osobą wobec, której zachodzi podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie

„pedagodzy rodzinni”- pedagodzy pracujący w lokalnym środowisku

„Program”- „3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019 – 2021”

DDA- Dorosłe Dzieci Alkoholików

I. Wprowadzenie

3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany w oparciu o art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zmianami).

Zapisy zawarte w Programie są spójne z Programem Wspierania Rodzin i Systemie Pieczy Zastępczej w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2018-2022 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełku na lata 2008-2018.

Program został opracowany przez Zespół roboczy do spraw opracowania 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019-2021 powołany zarządzeniem Prezydenta Miasta Ełku.

Głównym celem Programu jest skuteczny system wsparcia oraz ochrony dziecka i rodziny sprzyjający prawidłowemu jej rozwojowi w Mieście Ełku.

Program określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, jak i działania profilaktyczne i upowszechniające działania prorodzinne.

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Jako naturalne środowisko życia dziecka ma największy wpływ na jego rozwój w każdej sferze – emocjonalnej, intelektualnej i poznawczej. To właśnie rodzina najsilniej oddziałuje na kształtowanie osobowości dziecka, tworzenie jego systemu wartości i wiary we własne możliwości, dlatego tak ważne by funkcjonowała ona prawidłowo i wypełniała swoje funkcje jak najlepiej.

Współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej się rzeczywistości. Coraz częściej dotyczą je zjawiska uzależnień, przemocy, dysfunkcji. Towarzyszą im trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, które rzutują na prawidłowy rozwój dziecka.

Niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcjonalności w realizacji funkcji psychospołecznych. Należy zatem objąć rodziny wsparciem i podejmować działania służące udzielaniu im wszechstronnej pomocy.

Działalność profilaktyczna to zarówno zapobieganie negatywnym stanom rzeczy, tym które mogą dopiero zaistnieć, jak i tym, które już istnieją. Dlatego ważne jest upowszechnianie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wspieranie rodzin niewydolnych, przejawiających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Aby sprostać tym zadaniom niezbędna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami, a także wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.

Niniejszy program stanowi pełne, kompleksowe ujęcie systemu wsparcia dziecka i rodziny oraz zintegrowanie kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców miasta Ełku.

II. Uwarunkowania prawne

Obowiązek wspierania rodzin przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wynikających z zapisów art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zadaniem własnym gminy.

Opracowanie Programu oraz jego wdrażanie będzie realizowane w oparciu o przepisy prawne:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
4. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy.
5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
8. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

III. Diagnoza sytuacji w mieście Ełku w zakresie wspierania wsparcia rodziny

Na potrzeby opracowania niniejszego Programu, przeprowadzono w 2018 roku diagnozę środowiska lokalnego, której celem było określenie skali problemów oraz zasobów w zakresie:

- wspierania rodziny w mieście Ełku w wypełnianiu jej funkcji, w tym szczególnie opiekuńczo-wychowawczej oraz zapewnianie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich pomocy socjalnej,
- profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, prowadzonej na terenie miasta,
- umieszczania dzieci pochodzących z terenu miasta Ełku w różnych formach pieczy zastępczej,
- występowania zjawiska przemocy w ełckich rodzinach,
- poradnictwa specjalistycznego oraz działań profilaktycznych skierowanych do ełczan.

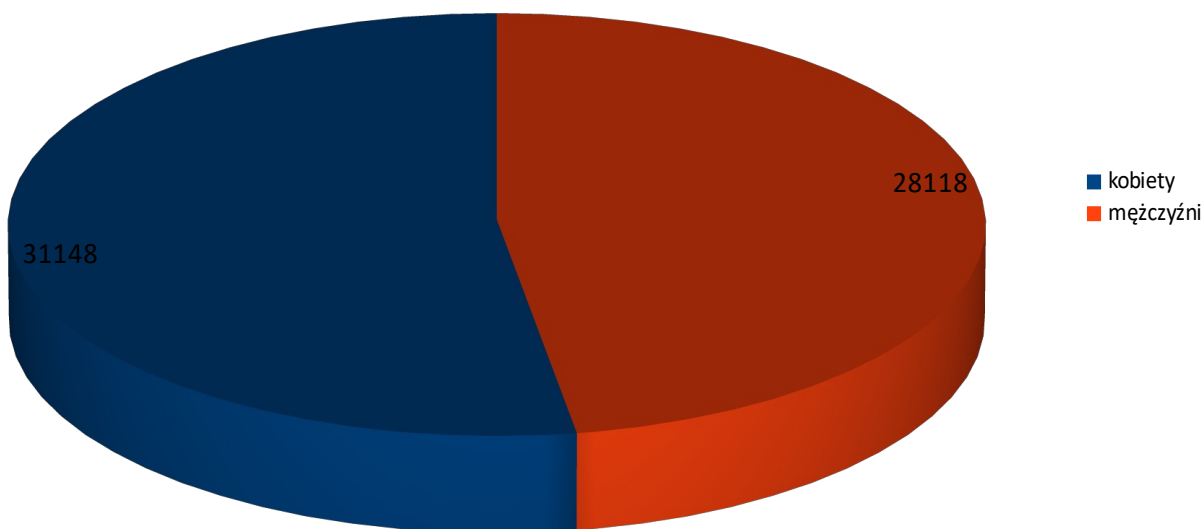
Diagnoza obejmuje dane uzyskane od podmiotów i instytucji działających na rzecz wspierania rodziny, między innymi z:

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku,
- Ośrodka Terapii Uzależnień w Ełku,
- Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Ełku,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku.

1. Charakterystyka środowiska lokalnego w obszarze rynku pracy i pomocy społecznej

Miasto Ełk na dzień 10 października 2018 roku liczyło 59 266 zameldowanych mieszkańców, jak wynika z danych demograficznych miasta Ełku 31 148 osób stanowiły kobiety, natomiast 28 118 osób to mężczyźni.

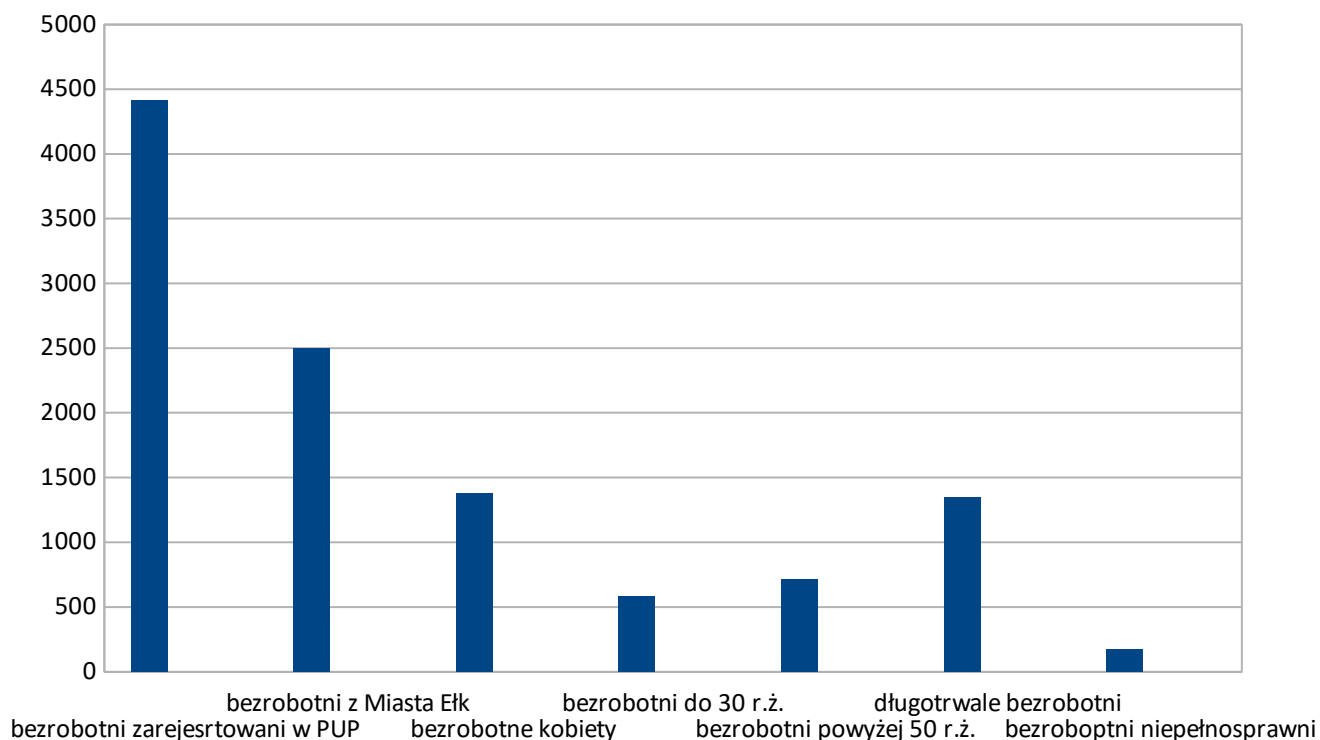
Wykres nr 1: Zestawienie danych dotyczących liczby kobiet i mężczyzn zameldowanych w mieście Ełku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta w Ełku, 2018 rok

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku z końcem 2017 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie wynosiła 4 416 osób. Na terenie miasta Ełku z końcem 2017 roku zarejestrowanych było 2 500 osób bezrobotnych z czego 1 378 osób stanowiły kobiety; 579 osób stanowiły osoby bezrobotne do 30 r. ż.; 712 osób stanowili bezrobotni powyżej 50 r. ż.; 1 344 osób długotrwale bezrobotnych oraz 169 osób stanowiły osoby niepełnosprawne. Stopa bezrobocia w powiecie ełckim na koniec 2017 roku wynosiła 14,4 %.

Wykres nr 2. Zestawienie danych dotyczących zjawiska bezrobocia w Ełku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku, 2018 rok

Z analizy powyższego wykresu wynika, że największą liczbą bezrobotnych z Miasta Ełku zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ełku są bezrobotne kobiety, które stanowią 55,1 % wszystkich bezrobotnych. W ewidencji urzędu na dzień 31.12.2017 r. osoby pochodzące z miasta Ełku, stanowiły 56,61 %.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku w roku 2017 wsparciem objął **3194** rodzin, w tym **6118** osób, w tych rodzinach. Problemy społeczne występujące w środowiskach objętych pomocą przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. **Problemy społeczne występujące w środowiskach objętych pomocą w 2017 r.**

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Bezrobocie	873	1958
Długotrwała choroba	1246	2143
Niepelnosprawność	904	1470
Bezradność w sprawach opiekuńczo –wychowawczych w tym:	282	929
Rodziny niepełne	248	784
Rodziny wielodzietne	4	20
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	199 139	948 750
Alkoholizm	266	411
Bezdomność	72	72
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	15	20
Narkomania	29	46
Przemoc w rodzinie	10	23
Sytuacja kryzysowa	0	0
Sieroctwo	1	1
Zdarzenia losowe	5	13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku, 2018 rok

Powyższe dane wskazują, że kwestia długotrwałej choroby jest czynnikiem dominującym w strukturze udzielania pomocy, kolejnym przeważającym powodem jest niepełnosprawność, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Pomoc społeczna świadczona jest w różnych formach, m.in.: świadczeń pieniężnych (zasiłek celowy, z którego skorzystało 1 296 osób i zasiłek okresowy, z którego skorzystało 801 osób), biletów kredytowanych, z których skorzystało 18 osób, świadczeń na częściowe pokrycie strat spowodowanych zdarzeniem losowym, skorzystało 5 osób oraz w formie świadczeń niepieniężnych m.in. poprzez zapewnienie schronienia (72 osoby), posiłków w szkołach (837 dzieci), w stołówce Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elku (262 osoby).

Na terenie Elku funkcjonuje jeden żłobek publiczny, który dysponuje 125 miejscami, tj: 5 grup po 25 dzieci, w roku szkolnym 2018/2019, z powodu braku miejsc nie zostały rozpatrzone pozytywnie 84 wnioski.

2. Realizacja zadań samorządu miasta Elku w zakresie wspierania rodziny

Asystenci rodziny wspierają mieszkańców Elku od 2012 roku. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku od 2013 roku realizuje zadanie wspierania rodzin. W 2018 roku Ośrodek zatrudnił 6 asystentów rodziny (etatów), którzy współpracowali wraz 95 rodzinami w których było 218 dzieci (dane na dzień 30 czerwca 2018 r.).

Asystent rodziny współpracuje z rodziną wymagającą wsparcia w zakresie kształtowania i rozwijania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Pomoc ta uwzględnia zarówno potrzeby rodzin jak i gotowość do realnego współdziałania. Indywidualna pomoc służy przede wszystkim rozwiązywaniu konkretnych problemów z jakimi boryka się osoba wspierana; wzbudzaniu w niej wiary w swoje możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań do tej pory uznawanych przez nią za niemożliwe. Zadaniem asystenta jest przede wszystkim wskazanie rodzinom i osobom możliwości podejmowania sprawczych działań, zwiększenie poczucia wpływu na swoje życie oraz podwyższenie samooceny.

Praca asystentów rodziny ukierunkowana jest na udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego; udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wychowawczych. Do zadań asystenta należy m.in. wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.

Działania asystentów rodziny zmierzają do osiągnięcia przez rodzinę pełnej samodzielności oraz niezależności życiowej. Podejmowane działania są ukierunkowane na wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną. W przypadku, kiedy dziecko umieszczone zostaje w pieczy zastępczej, mając na uwadze jego więzi emocjonalne z rodziną i środowiskiem, motywuje się rodziców do zmiany oraz tworzenia warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej dających szansę na jego powrót do domu. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. W celu zapobiegania umieszczania dzieci w pieczy zastępczej i wzmocnieniu rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji zachodzi daleko idąca potrzeba wsparcia rodziny.

Asystent zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną w tym dokonywania okresowej oceny sytuacji rodziny oraz monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

Do efektów pracy asystentów z rodzinami należałoby zaliczyć m.in.:

- podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców,
- nabycie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz rozsądnego gospodarowania budżetem domowym przez wspieranych,
- podjęcie terapii leczenia uzależnień przez członków rodziny dotkniętych problemem nadużywania alkoholu i innych substancji uzależniających,

- poprawę sytuacji materialno – bytowej rodzin,
- aktywizację zawodową osób pozostających poza rynkiem pracy,
- poprawę relacji rodzinnych,
- podjęcie leczenia psychiatrycznego,
- podniesienie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych,
- podniesienie kompetencji w zakresie komunikacji interpersonalnej rodzin,
- powrót dzieci do rodziny naturalnej,
- odzyskanie władzy rodzicielskiej.

Niepokojącym zjawiskiem jest coraz częstsze umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej, dlatego też praca asystentów rodziny w dużej mierze ukierunkowana jest na zatrzymanie tego zjawiska.

W przypadku kiedy rodzice biologiczni nie mogą pełnić władzy rodzicielskiej, wówczas opieka nad dziećmi sprawowana jest w formie pieczy zastępczej – rodzinnej lub instytucjonalnej, organizowanej przez powiat.

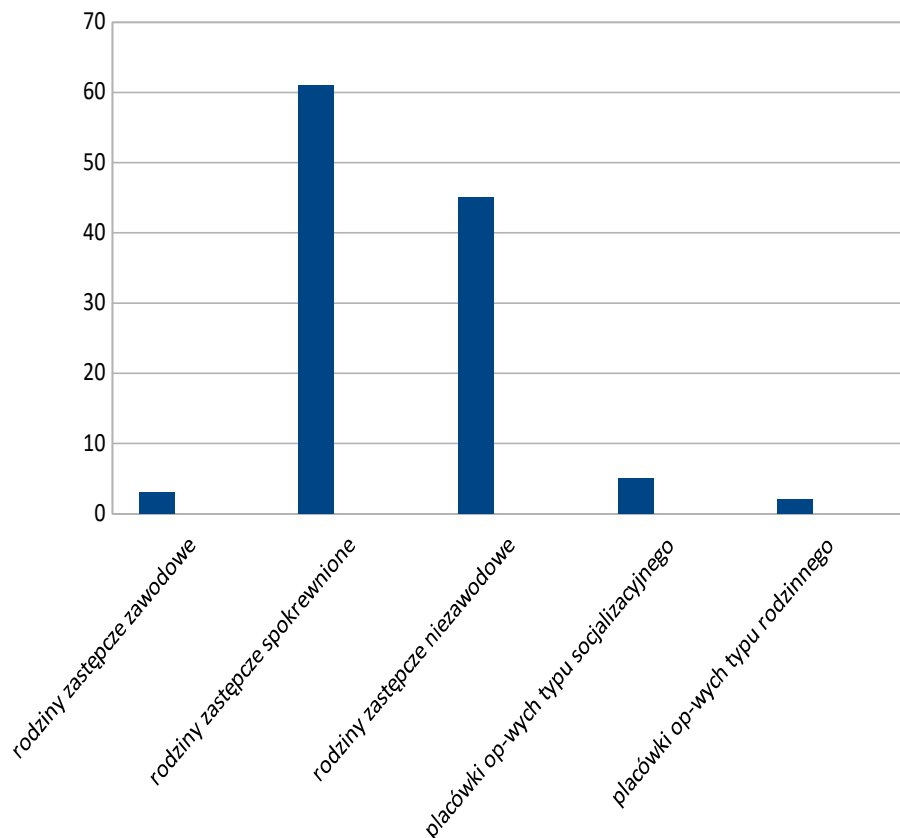
W momencie przekazania dzieci poza rodzinę naturalną asystenci podejmują działania zmierzające do powrotu dzieci do domu rodzinnego przy współpracy rodzin biologicznych z koordynatorem pieczy zastępczej.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku wynika, że na terenie miasta Ełku na dzień 31.12.2017r. funkcjonowały:

- 3 rodziny zastępcze zawodowe,
- 61 rodzin zastępczych spokrewnionych,
- 45 rodzin zastępczych niezawodowych,
- 2 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego,
- 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego (w tym 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjno-interwencyjnego).

Zestawienie danych dotyczących funkcjonowania rodzin zastępczych na terenie Ełku przedstawia wykres nr 3.

Wykres nr 3. Zestawienie danych dotyczących funkcjonowania rodzin zastępczych na terenie Elku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elku, 2018 rok

Jak pokazują dane, na terenie miasta Elku, funkcjonuje najwięcej rodzin zastępczych spokrewnionych, najmniej jest placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

W 2017 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie miasta Elku przebywało:

- 4 dzieci pochodzących z miasta Elku w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego,
- 57 dzieci pochodzących z miasta Elku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego.

Liczba umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej dzieci pochodzących z terenu miasta Elku w roku 2017 r. kształtowała się następująco:

- 81 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 49 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych,
- 11 dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych.

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Elku pokazują, iż w roku 2017 z rodzinnej pieczy zastępczej 6 dzieci pochodzących z miasta Elku powróciło pod opiekę rodziny biologicznej, natomiast 7 dzieci usamodzielniało się oraz 3 dzieci zostało przeniesionych z rodzin zastępczych do placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego. W 2017 roku z instytucjonalnej pieczy zastępczej 10 dzieci pochodzących z miasta Elku powróciło pod opiekę rodziny biologicznej natomiast 3 dzieci usamodzielniało się, 2 dzieci zostało przysposobionych i 2 dzieci zostało przeniesionych z placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego do rodziny zastępczej.

3. Realizacja zadań samorządu miasta Ełku w zakresie działań profilaktycznych

Na terenie miasta Ełku w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, alkoholizmowi i narkomanii świadczona jest wszechstronna pomoc i wsparcie. Powszechny i bezpłatny dostęp do specjalistycznego poradnictwa dla mieszkańców Ełku w ramach miejskich programów tj.: przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii oraz przemocy w rodzinie, wpływa pozytywnie i podnosi efektywność podejmowanych działań profilaktycznych.

Działania na rzecz wspierania rodzin podejmują różne instytucje i podmioty m.in. Urząd Miasta Ełku (Wydział Polityki Społecznej, w tym Poradnia Rodzinna), Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku; Sąd Rejonowy w Ełku (III Wydział Rodzinny i Nieletnich), Komenda Powiatowa Policji w Ełku, szkoły funkcjonujące na terenie miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej w Ełku, Ośrodek Kuratorski w Ełku, Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, Ośrodek Terapii Uzależnień w Ełku Oddział Dzienny, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Działalność Poradni Rodzinnej zapewnia realizację zadań gminy związanych z zapewnieniem mieszkańcom dostępu do poradnictwa specjalistycznego oraz organizowania grup wsparcia.

W 2018 roku na terenie miasta Ełku funkcjonowały trzy ośrodki wsparcia dziennego prowadzone przez:

- Stowarzyszenie „ALTERNATYWA”,
- Oratorium im. Św. Jana Bosko,
- Human „Lex” Instytut.

Placówki w 2018 roku dysponowały 325 miejscami. Oratorium im. Św. Jana Bosko prowadzone jest w formie opiekuńczej, natomiast pozostałe dwie placówki w formie podwórkowej realizowanej przez wychowawcę – „pedagoga ulicznego”.

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, że w 2017 roku wpłynęły 122 wnioski o przymusowe leczenie odwykowe, z czego 113 spraw skierowano do sądu.

Z informacji Zespołu Interdyscyplinarnego, w związku z występowaniem przemocy w rodzinie w 2017 roku wszczęto 253 procedury „Niebieskie Karty”.

Ośrodek Terapii Uzależnień w Ełku w 2017 roku przyjął 81 osób, z czego 34 osoby nie ukończyły terapii, 47 osób ją ukończyło, natomiast 25 osób kontynuuje terapię w 2018 roku. Oferta Ośrodka Terapii Uzależnień w Ełku w 2017 roku została w pełni wykorzystana. Szczegółowe dane przedstawia Tabela Nr 2.

Tabela nr 2: dane statystyczne z Ośrodka Terapii Uzależnień w Elku, stan na rok 2017.

Płeć	Podjęta terapia	Ukończona terapia	Nieukończona terapia	Kontynuacja terapii
Kobieta	22	13	9	5
Mężczyzna	59	34	25	20
Razem	81	47	33	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Ośrodka Terapii Uzależnień w Elku, Elk 2018 rok

4. Najistotniejsze problemy związane z realizacją zadań dotyczących wspierania rodziny występujące w mieście Elku

Przeprowadzając diagnozę sytuacji demograficzno – społecznej na potrzeby niniejszego Programu, dokonano analizy najistotniejszych problemów związanych z realizacją zadań wspierania rodziny w Gminie Mieście Elku. Poniżej przedstawiono główne z nich:

- niewystarczające kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców,
- zaburzone relacje rodzinne,
- nieumiejętność rozwiązywania konfliktów,
- nieumiejętne zagospodarowanie czasu wolnego całej rodziny,
- niska motywacja rodzin do zmiany swojej sytuacji życiowej,
- niewystarczająca liczba kadry specjalistycznej wspierającej rodzinę,
- niedostateczna opieka nad dziećmi do lat trzech,
- rosnące koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej,
- trudna sytuacja rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi,
- zbyt mała oferta zajęć rozwijających umiejętności psychospołeczne osób z zaburzeniami psychicznymi oraz dla rodzin dysfunkcyjnych,
- niewystarczający przepływ informacji pomiędzy instytucjami pomocowymi,
- zbyt mała oferta szkoleniowa dla pracowników instytucji pomocowych,
- niska świadomość rodzin i innych instytucji o roli i zadaniach asystenta rodziny,
- niedostateczny poziom informacji o dostępnych formach wsparcia,
- mało interesujące formy profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży,
- brak świetlicy socjoterapeutycznej,
- zbyt mała samodzielność rodzin,
- mała aktywizacja zawodowa matek niepełnosprawnych dzieci.

Podczas prac Zespołu do spraw opracowania „3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019 – 2021” sprecyzowano następujące kierunki działań w zakresie wspierania rodzin:

- Prowadzenie pracy z rodziną w formie: konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego a także, organizowanie grup wsparcia lub grup samopomocowych.
- Profilaktyka sytuacji kryzysowych.
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny przez instytucje działające w obszarze wspierania dziecka i rodziny.
- Profilaktyka niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży z terenu Ełku.
- Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych i alkoholu wśród mieszkańców Ełku.
- Wsparcie interdyscyplinarne rodzin z terenu Ełku poprzez działania Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Ełku.
- Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie, poprzez profesjonalizację oraz podniesienie kwalifikacji pracowników tych instytucji i podmiotów działających w obszarze pracy z dzieckiem i rodziną.
- Wsparcie rodzin oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku rodzin wielodzietnych poprzez upowszechnianie działań prorodzinnych oraz realizacja „Ełckiej Karty Rodziny 3+”.

IV. Analiza SWOT

W programie zastosowano analizę SWOT jako narzędzie identyfikacji i usystematyzowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń społecznego obszaru miasta Ełku. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy sytuacji demograficznej i społecznej w gminie mieście Ełku w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, dokonano analizy SWOT, wskazując mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, tj. czynniki wewnętrzne i zewnętrzne mające wpływ na funkcjonowanie rodzin.

<u>MOCNE STRONY</u>	<u>SŁABE STRONY</u>
<ul style="list-style-type: none"> -baza placówek wsparcia dziennego m.in. świetlice realizujące programy opiekuńczo-wychowawcze; -profesjonalna i specjalistyczna kadra działająca w obszarze wspierania dziecka i rodziny; -otwartość instytucji, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów na pomoc rodzinie; -rozwój działań w obszarze wsparcia i pomocy rodzinie poprzez wprowadzenie innowacyjnych metod pracy w formie: asystentury rodziny, pedagogiki ulicznej; - „Ełcka Karta Rodziny 3+”; -funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego; -sprawny i funkcjonalny system wsparcia działań organizowanych przez organizacje pozarządowe; -skuteczność działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; -duże zaangażowanie Prezydenta Miasta Ełku oraz ełckiego samorządu w realizację zadań dotyczących wspierania rodziny; 	<ul style="list-style-type: none"> -niewystarczająca współpraca pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze wspierania dziecka i rodziny; -bierność i niewielkie zaangażowanie rodzin; -niechęć współpracy ze strony rodzin pomimo dobrego przygotowania i otwartości instytucji; -zbyt duże obciążenie samorządu w stosunku do możliwości finansowych/lokalowych/kadrowych; -rosnąca niewydolność rodziców w procesie wychowawczym; -niewystarczająca dostępność opieki instytucjonalnej dla dzieci do lat 3 np. żłobki; -ograniczona dostępność specjalistów w placówkach oświatowych np. terapeutów, psychologów, itp.; -ograniczenie finansowe i organizacyjne związane z powoływaniem rodzin wspierających; -brak kompleksowego podejścia do zwalczania przyczyn dysfunkcyjności rodziny;

<ul style="list-style-type: none"> -działalność Rady Rodziny przy Prezydencie Miasta Elku; -doświadczenie we współpracy z różnymi podmiotami pracującymi na rzecz rodzin; -doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację zadań; 	<ul style="list-style-type: none"> -niska aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie organizowania grup samopomocowych; -niewystarczająca ilość atrakcyjnych propozycji spędzania czasu wolnego dla młodzieży zagrożonej demoralizacją; -mała ilość specjalistów i ograniczony dostęp do psychologów i psychiatrów dziecięcych;
<p style="text-align: center;"><u>SZANSE</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -zwiększenie liczby podmiotów działających na rzecz rodziny; -podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami; -wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczych rodzin; -szeroki wachlarz usług realizowanych na rzecz rodziny; -realizacja programów profilaktycznych; -rozbudowana polityka prorodzinna prowadzona przez elcki samorząd; -zewnętrzne środki finansowe (m.in. EFS, RPO, MRPiPS); -możliwość pozyskiwania do współpracy przy realizacji zadań ustawowych organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych. 	<p style="text-align: center;"><u>ZAGROŻENIA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -stereotypowe postrzeganie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne; -rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy przy braku lub niewielkim poziomie dofinansowania zadań; -niewystarczające środki finansowe na wdrażanie zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w szczególności rodzin wspierających; -niezaradność życiowa, nieumiejętne gospodarowanie środkami finansowymi i uzależnienie rodzin od pomocy społecznej; -postawy roszczeniowe klientów pomocy społecznej; -migracja – zwiększony napływ imigrantów; -wykluczenie społeczne; -Eurosieroctwo- problem dzieci opuszczonych przez jednego lub oboje rodziców z uwagi na migrację zarobkową za granicę. -narastająca niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców.

V. Cel główny, cele szczegółowe i działania Programu oraz wskaźniki osiągnięcia celów i podmioty realizujące

Na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji demograficznej i społecznej w mieście Elku w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, a także na podstawie obowiązującego stanu prawnego, w oparciu o doświadczenia zawodowe specjalistów – osób współpracujących, zdefiniowano cel główny Programu.

Działania przewidziane w poszczególnych celach szczegółowych umożliwią realizowanie na poziomie lokalnym polityki prorodzinnej, rozumianej jako stwarzanie warunków prawnych, ekonomicznych i społecznych umacniających rodzinę, zapewniających jej trwałość, rozwój oraz właściwe wypełnianie przez nią podstawowych zadań.

Cel główny:

Skuteczny system wsparcia oraz ochrony dziecka i rodziny sprzyjający prawidłowemu jej rozwojowi w mieście Elku.

Cele szczegółowe:

1. Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i ich rodzin.
2. Rozwój usług, form wsparcia i współpracy na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.
3. Ograniczenie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających występujących

w rodzinach poprzez zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia.

Cele będą realizowane poprzez działania, mające przywrócić rodzinie prawidłowe funkcjonowanie w sferze opiekuńczo – wychowawczej oraz pełnienia prawidłowych ról społecznych. Praca z rodziną będzie połączona z jej własną aktywnością. Istotną kwestią jest wsparcie rodziny na etapie pojawienia się problemów oraz eliminowania sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę naturalną. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej – stworzenie możliwości powrotu do rodziny naturalnej.

Cel szczegółowy 1		
Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i ich rodzin.		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
<p>1. Diagnozowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego w celu wdrożenia planu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w tym problemów związanych z niepełnosprawnością członka rodziny przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych.</p> <p>2. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz wdrażanie innowacyjnych metod wspierania rodzin między innymi: konferencje, grupy wsparcia, szkolenia, szkoła dla rodziców.</p> <p>3. Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci z dysfunkcjami.</p> <p>4. Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej.</p> <p>5. Wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny w tym rodziców obcojęzycznych poprzez zapewnienie pomocy materialnej, rzeczowej oraz pracy socjalnej.</p> <p>6. Integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym.</p>	<p>- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku,</p> <p>- Poradnia Rodzinna działająca przy Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku,</p> <p>- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku,</p> <p>- placówki wsparcia dziennego,</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,</p> <p>- Wydział Świadczeń Urzędu Miasta Ełku,</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku</p> <p>- organizacje pozarządowe.</p>	<p>- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,</p> <p>- liczba zatrudnionych asystentów rodziny,</p> <p>- liczba dzieci jakie skorzystają z wypoczynku,</p> <p>- rodzaj, liczba i forma udzielanego poradnictwa specjalistycznego,</p> <p>- wysokość środków przeznaczonych i poniesionych przez gminę na częściowe pokrycie pobytu dzieci w różnych formach pieczy zastępczej,</p> <p>- liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w tym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,</p> <p>- liczba dzieci powracających z pieczy do rodzin naturalnych,</p> <p>- liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, która skorzystała z pomocy udzielonej w formie pracy socjalnej,</p> <p>- liczba rodzin oraz osób w tych rodzinach, które uzyskały pomoc pieniężną z MOPS oraz Wydziału Świadczeń UM.</p>
Cel szczegółowy 2		
Rozwój usług, form wsparcia i współpracy na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
<p>1. Organizowanie spotkań, konferencji, prelekcji, seminariów dla przedstawicieli podmiotów lokalnych działających w obszarze budowania partnerstw i działania na rzecz rodziny przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.</p> <p>2. Organizowanie systematycznych spotkań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej działającego przy MOPS oraz włączanie do pracy osób pracujących na rzecz wspierania dzieci i rodziny.</p> <p>3. Współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie wspierania rodzin biologicznych w staraniach o powrót dziecka do domu rodzinnego.</p> <p>4. Działalność Rady Senioralnej oraz Rady Rodziny działającej przy Prezydencie Miasta Ełku.</p> <p>5. Uczestnictwo specjalistów zajmujących się problematyką rodziny, w warsztatach mających na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych.</p> <p>6. Pozyskiwanie kadry specjalistycznej wspierającej rodzinę, w tym rodziny z niepełnosprawnością</p>	<p>- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku,</p> <p>- Placówki wsparcia dziennego,</p> <p>- Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku,</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,</p> <p>- Poradnia Leczenia Uzależnień w Ełku,</p> <p>- organizacje pozarządowe działające w zakresie wspierania dziecka i rodziny na terenie Ełku,</p> <p>- Rada Senioralna działająca przy Prezydencie Miasta Ełku,</p> <p>- Rada Rodziny działająca przy Prezydencie Miasta Ełku,</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej</p>	<p>- liczba zorganizowanych spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny,</p> <p>- liczba odbytych szkoleń przez pracowników instytucji pomocowych,</p> <p>- liczba odbytych spotkań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej.</p> <p>- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,</p> <p>- liczba udzielonych porad w ramach Poradni Rodzinnej,</p> <p>- liczba osób, w tym dzieci, objętych programem szczepień,</p> <p>- liczba osób i rodzin, jaka skorzystała z programów profilaktycznych,</p> <p>- liczba dzieci i młodzieży, które uczęszczały na zajęcia organizowane przez Ośrodek Kuratorski.</p>

<p>i zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>7. Rozwój i wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym pracy pedagogów „ulicznych”.</p> <p>8. Stworzenie oferty aktywnego wypoczynku dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością.</p> <p>9. Realizacja wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w formie asystenta rodziny.</p> <p>10. Zapewnienie dostępu do nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego w ramach Poradni Rodzinnej.</p> <p>11. Umożliwienie funkcjonowania rodzin wspierających na terenie Elku i zapewnienie ich finansowania w przypadku zdiagnozowanych potrzeb.</p> <p>12. Prowadzenie działalności profilaktycznej w ramach realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów.</p> <p>13. Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży w ramach działalności Ośrodka Kuratorskiego.</p> <p>14. Organizowanie działań na rzecz rodziny w cyklicznie organizowanych „Elckich Dniach Rodziny”.</p> <p>15. Rozwój działań na rzecz rodziny w aspekcie wielopokoleniowym.</p> <p>16. Wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez aktywizację rodzin i integrację ze środowiskiem lokalnym.</p> <p>17. Rozpowszechnianie informacji o obowiązujących aktach prawnych w zakresie wspierania rodziny.</p>	<p>w Elku,</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkoły/palcówki oświatowe (poradnie, przedszkola, żłobki), - Ośrodek Kuratorski, - podmioty/institucje ochrony zdrowia w Elku, - Komenda Powiatowa Policji w Elku, - Straż Miejska w Elku, - organizacje pozarządowe, - Miejska Biblioteka Publiczna w Elku, - Elckie Centrum Kultury, - Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku, - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Elku. 	
--	---	--

Cel szczegółowy 3

Ograniczenie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach poprzez zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia.

<u>Działania</u>	<u>Realizatorzy</u>	<u>Wskaźniki</u>
<p>1. Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych.</p> <p>2. Zapewnienie rodzinom z terenu miasta Elku dostępu do nieodpłatnego specjalistycznego poradnictwa w ramach Poradni Rodzinnej działającej przy Wydziale Polityki Społecznej w Elku oraz punkcie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie działającym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elku.</p> <p>3. Podejmowanie działań przez pedagogów „ulicznych” działających w określonych rejonach miasta.</p> <p>4. Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez kuratorów sądowych dla nieletnich.</p> <p>5. Organizowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców i opiekunów.</p> <p>6. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Elku i grup roboczych.</p> <p>7. Zapobieganie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny dotkniętej problemem przemocy w rodzinie poprzez pracę z asystentem rodziny.</p> <p>8. Organizowanie kampanii lokalnych na rzecz rodziny w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie (m.in. Kampania Biała Wstążka).</p> <p>9. Monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.</p> <p>10. Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze w formie asystenta rodziny.</p> <p>11. Motywowanie do podjęcia leczenia celem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku, - Urząd Miasta Elku - Poradnia Rodzinna działająca przy Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miasta Elku, - placówki wsparcia dziennego, - Sąd Rejonowy w Elku, - Zespół Interdyscyplinarny w Elku, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Elku, - Komenda Powiatowa Policji w Elku, - Straż Miejska w Elku, - Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Elku, - Miejska Biblioteka Publiczna w Elku, - Elckie Centrum Kultury, - Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku, - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Elku. 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z grup wsparcia i DDA, - liczba osób i rodzin jaka skorzystała z programów profilaktycznych, - liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego, - liczba nadzorów kuratorów sądowych w przypadku dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, - ogólna liczba nadzorów kuratorskich nad nieletnimi, - liczba uczniów korzystających z programów profilaktycznych w szkołach, - liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”, - liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny wobec których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”, - liczba lokalnych kampanii na rzecz rodziny, - liczba broszur informacyjnych, - liczba spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny.

<p>minimalizowania uzależnienia i współuzależnienia.</p> <p>12. Rozwijanie innowacyjnych form w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy.</p> <p>13. Uświadomienie rodzin, mieszkańców Ełku o roli podmiotów działających na rzecz rodziny, w tym asystenta rodziny.</p> <p>14. Organizowanie spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny oraz podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.</p> <p>15. Upowszechnianie sprawdzonych rozwiązań we współpracy ze specjalistami przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych.</p> <p>16. Stworzenie spójnej informacji o ofercie specjalistycznej pomocy na terenie miasta.</p>		
--	--	--

VI Realizacja programu

1. Odbiorcy Programu

- rodziny zamieszkałe na terenie miasta Ełku, które z różnych przyczyn przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej;
- rodziny, w których władza rodzicielska została odebrana lub ograniczona poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej;
- rodziny zamieszkałe na terenie miasta Ełku, w tym zagrożone wykluczeniem społecznym.

2. Realizatorzy Programu

- Urząd Miasta w Ełku,
- Wydział Polityki Społecznej w Ełku,
- Wydział Świadczeń,
- Wydział Edukacji,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku,
- Komenda Powiatowa Policji w Ełku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Ełku,
- Poradnia Rodzinna działająca przy Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ełku,
- Zespół Interdyscyplinaryny Miasta Ełku,
- Sąd Rejonowy w Ełku,
- szkoły/placówki oświatowe (poradnie, przedszkola, żłobki),

- placówki wspierające dzieci i młodzież (m.in.: placówki wsparcia dziennego, świetlice, koła zainteresowań, grupy wspierające),
- podmioty/instytucje ochrony zdrowia,
- Ełckie Centrum Kultury,
- Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ełku,
- Biblioteka Publiczna im. Zofii Nasierowskiej w Ełku,
- Straż Miejska w Ełku.
- organizacje pozarządowe

3. Termin realizacji i harmonogram Programu

Termin realizacji: 2019 – 2021

„3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019-2021” ma charakter ramowy, natomiast poszczególne działania, sposób i czas ich realizacji, podmioty realizujące określa harmonogram, stanowiący załącznik do niniejszego Programu.

4. Finansowanie Programu

Na rok 2019 zaplanowano finansowanie zadań w ramach Programu w wysokości 843 250 zł.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodzin i systemu pieczy zastępczej na dzień opracowania „Programu” w zakresie zasad finansowania pobytu dziecka w pieczy, samorząd miasta Ełku ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W dziale 852 rozdziale 85504 § 4010, 4110, 4120 zaplanowano wykonanie wydatków w wysokości 299 853,00 zł, w tym 261 667,00 zł z przeznaczeniem na zatrudnienie asystentów rodziny

Wysokość środków na pozostałe lata funkcjonowania Programu będzie uchwalana rokrocznie przez Radę Miasta Ełku.

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej.

5. Monitorowanie i ewaluacja Programu

Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku będą odpowiedzialni za monitorowanie realizacji Programu. Sprawozdanie i ocena realizacji poszczególnych działań w roku kalendarzowym będą opracowywane w oparciu o dane przekazane przez przedstawicieli instytucji oraz podmiotów realizujących Program. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją tych zadań będą corocznie przedkładane Prezydentowi Miasta

Ełku, a do 31 marca każdego roku Radzie Miasta Ełku.

Ewaluacji podlegać będzie stopień realizacji celów szczegółowych osiągniętych poprzez podejmowane działania prowadzące do ich osiągnięcia. Efektem ewaluacji będą wnioski i implikacje do ewentualnej modyfikacji działań.

W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość dokonywania zmian wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb. Zmiany będą przedstawione Radzie Miasta Ełku do zatwierdzenia.

Zespół do spraw opracowania „3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019 – 2021”

1. Aneta Ruszczyk - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku.
2. Franciszek Nietupski- z-ca Komendanta Straży Miejskiej Ełku.
3. Małgorzata Pikus- Naczelnik Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Ełku.
4. Irena Podlecka - Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku.
5. Joanna Rafałowska- Naczelnik Wydziału Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego Urzędu Miasta Ełku.
6. Magdalena Sulżycka- przedstawiciel Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku.
7. Małgorzata Sadowska- przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku.
8. nadkom. Agata Jonik- przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Ełku.
9. Teresa Garlicka- przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku.
10. Zofia Leuczewska- przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku.
11. Agnieszka Kotowska- przedstawiciel Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ełku.
12. Teresa Stankiewicz- Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Ełku.
13. Joanna Szymańczyk asystent rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku.
14. Beata Wierzbicka-Konopka- asystent rodziny w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ełku.
15. Joanna Bednarczyk- Prezes Stowarzyszenia „Impuls” w Ełku.
16. Aneta Makowska- Wiceprezes Stowarzyszenia „Adelfi” w Ełku.
17. Beata Nowakowska- Sekretarz Stowarzyszenia „Razem Łatwiej”.
18. Iwona Nowakowska- Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku.

Harmonogram realizacji „3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny Miasta Ełku na lata 2019-2021 ”

Cel szczegółowy 1			
Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i ich rodzin.			
Działania	Termin realizacji	Źródło finansowania	Realizatorzy
<p>1. Diagnozowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego w celu wdrożenia planu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w tym problemów związanych z niepełnosprawnością członka rodziny przez asystentów rodziny i pracowników socjalnych.</p> <p>2. Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz wdrażanie innowacyjnych metod wspierania rodzin między innymi: konferencje, grupy wsparcia, szkolenia, szkoła dla rodziców.</p> <p>3. Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci z dysfunkcjami.</p> <p>4. Zabezpieczenie środków finansowych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej.</p> <p>5. Wspieranie w zaspokajaniu podstawowych potrzeb dziecka i rodziny w tym rodziców obcojęzycznych poprzez zapewnienie pomocy materialnej, rzeczowej oraz pracy socjalnej.</p> <p>6. Integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym.</p>	2019 - 2021	<ul style="list-style-type: none"> - samorząd miasta Ełku, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku, - samorząd województwa, - dotacje z budżetu państwa, - inne dotacje, - fundusze Unii Europejskiej, - fundusze grantowe, - środki organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku, - Poradnia Rodzinna działająca przy Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku, - Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku, - placówki wsparcia dziennego, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku, - Wydział Świadczeń Urzędu Miasta Ełku, - Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku - organizacje pozarządowe.
Cel szczegółowy 2			
Rozwój usług, form wsparcia i współpracy na rzecz pomocy dzieciom i rodzinom.			
Działania	Termin realizacji	Źródło finansowania	Realizatorzy
<p>1. Organizowanie spotkań, konferencji, prelekcji, seminariów dla przedstawicieli podmiotów lokalnych działających w obszarze budowania partnerstw i działania na rzecz rodziny przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.</p> <p>2. Organizowanie systematycznych spotkań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej działającego przy MOPS oraz włączanie do pracy osób pracujących na rzecz wspierania dzieci i rodziny.</p> <p>3. Współpraca z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie wspierania rodzin biologicznych w staraniach o powrót dziecka do domu rodzinnego.</p>	2019 - 2021	<ul style="list-style-type: none"> - samorząd miasta Ełku, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku, - samorząd województwa, - dotacje z budżetu państwa, - inne dotacje, - Europejskie Fundusze Społeczne - fundusze grantowe, - środki organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku, - Placówki wsparcia dziennego, - Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ełku, - Poradnia Leczenia Uzależnień w Ełku, - organizacje pozarządowe działające w zakresie wspierania dziecka i rodziny na terenie Ełku, - Rada Senioralna działająca przy Prezydencie Miasta Ełku, - Rada Rodziny działająca przy

<p>4. Działalność Rady Senioralnej oraz Rady Rodziny działającej przy Prezydencie Miasta Ełku.</p> <p>5. Uczestnictwo specjalistów zajmujących się problematyką rodziny, w warsztatach mających na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych.</p> <p>6. Pozyskiwanie kadry specjalistycznej wspierającej rodzinę, w tym rodziny z niepełnosprawnością i zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>7. Rozwój i wspieranie działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym pracy pedagogów „ulicznych”.</p> <p>8. Stworzenie oferty aktywnego wypoczynku dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością.</p> <p>9. Realizacja wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w formie asystenta rodziny.</p> <p>10. Zapewnienie dostępu do nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego w ramach Poradni Rodzinnej.</p> <p>11. Umożliwienie funkcjonowania rodzin wspierających na terenie Ełku i zapewnienie ich finansowania w przypadku zdiagnozowanych potrzeb.</p> <p>12. Prowadzenie działalności profilaktycznej w ramach realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów.</p> <p>13. Organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży w ramach działalności Ośrodka Kuratorskiego.</p> <p>14. Organizowanie działań na rzecz rodziny w cyklicznie organizowanych „Ełckich Dniach Rodziny”.</p> <p>15. Rozwój działań na rzecz rodziny w aspekcie wielopokoleniowym.</p> <p>16. Wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez aktywizację rodzin i integrację ze środowiskiem lokalnym.</p> <p>17. Rozpowszechnianie informacji o obowiązujących aktach prawnych w zakresie wspierania rodziny w aspekcie wielopokoleniowym.</p> <p>12. Wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez aktywizację rodzin i integrację ze środowiskiem lokalnym.</p> <p>13. Rozpowszechnianie informacji o obowiązujących aktach prawnych w zakresie wspierania rodziny.</p>			<p>Prezydencie Miasta Ełku,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Ełku, - szkoły/palcówki oświatowe (poradnie, przedszkola, żłobki), - Ośrodek Kuratorski, - podmioty/instytucje ochrony zdrowia w Ełku, - Komenda Powiatowa Policji w Ełku, - Straż Miejska w Ełku, - organizacje pozarządowe, - Miejska Biblioteka Publiczna w Ełku, - Ełckie Centrum Kultury, - Centrum Edukacji Ekologicznej w Ełku, - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ełku.
---	--	--	---

Cel szczegółowy 3

Ograniczenie sytuacji kryzysowych i negatywnych skutków z nich wynikających występujących w rodzinach poprzez zwiększenie świadomości rodzin w zakresie oferowanych form wsparcia.

Działania	Termin realizacji	Źródło finansowania	Realizatorzy
<p>1. Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych.</p> <p>2. Zapewnienie rodzinom z terenu miasta Ełku dostępu do nieodpłatnego specjalistycznego poradnictwa w ramach Poradni Rodzinnej działającej</p>	2019 - 2021	<ul style="list-style-type: none"> - samorząd miasta Ełku, - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku, - samorząd województwa, - dotacje z budżetu państwa, - inne dotacje, 	<ul style="list-style-type: none"> - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku, - Urząd Miasta Ełku - Poradnia Rodzinna działająca przy Wydziale Polityki Społecznej Urzędu Miasta Ełku,

<p>przy Wydziale Polityki Społecznej w Elku oraz punkcie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie działającym w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elku.</p> <p>3. Podejmowanie działań przez pedagogów „ulicznych” działających w określonych rejonach miasta.</p> <p>4. Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez kuratorów sądowych dla nieletnich.</p> <p>5. Organizowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców i opiekunów.</p> <p>6. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego Miasta Elku i grup roboczych.</p> <p>7. Zapobieganie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny dotkniętej problemem przemocy w rodzinie poprzez pracę z asystentem rodziny.</p> <p>8. Organizowanie kampanii lokalnych na rzecz rodziny w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie (m.in. Kampania Biała Wstążka).</p> <p>9. Monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.</p> <p>10. Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze w formie asystenta rodziny.</p> <p>11. Motywowanie do podjęcia leczenia celem minimalizowania uzależnienia i współuzależnienia.</p> <p>12. Rozwijanie innowacyjnych form w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy.</p> <p>13. Uświadomienie rodzin, mieszkańców Elku o roli podmiotów działających na rzecz rodziny, w tym asystenta rodziny.</p> <p>14. Organizowanie spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny oraz podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.</p> <p>15. Upowszechnianie sprawdzonych rozwiązań we współpracy ze specjalistami przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych.</p> <p>16. Stworzenie spójnej informacji o ofercie specjalistycznej pomocy na terenie miasta rodziny oraz podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.</p> <p>14. Upowszechnianie sprawdzonych rozwiązań we współpracy ze specjalistami przez asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych.</p> <p>15. Stworzenie spójnej informacji o ofercie specjalistycznej pomocy na terenie miasta.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - fundusze Unii Europejskiej, - fundusze grantowe, - środki organizacji pozarządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - placówki wsparcia dziennego, - Sąd Rejonowy w Elku, - Zespół Interdyscyplinarny w Elku, - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Elku, - Komenda Powiatowa Policji w Elku, - Straż Miejska w Elku, - Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Elku, - Miejska Biblioteka Publiczna w Elku, - Elckie Centrum Kultury, - Centrum Edukacji Ekologicznej w Elku, - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Elku.
---	--	--	--